

Sygn. akt IV KK 141/17

POSTANOWIENIE

Dnia 17 maja 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 17 maja 2017 r.,
sprawy **W. U.**
skazanego z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k.
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w K.
z dnia 22 listopada 2016 r., sygn. akt VII Ka (...),
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w M.
z dnia 10 sierpnia 2016 r., sygn. akt II K (...)

p o s t a n o w i ł

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,**
- 2. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adwokata R. M. – Kancelaria Adwokacka w K. – kwotę 442,80 zł (czterysta czterdzieści dwa złote 80/100), w tym 23% VAT, tytułem wynagrodzenia za sporządzenie i wniesienie kasacji,**
- 3. zwolnić skazanego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 10 sierpnia 2016 r. Sąd Rejonowy w M. uznał oskarżonego W. U. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. i skazał go na karę 4 lat pozbawienia wolności. Ponadto, na podstawie art. 41a § 1 k.k. Sąd ten orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu

zbliżania się do pokrzywdzonego T. I. na odległość mniejszą niż 200 metrów oraz zakazu kontaktowania się z pokrzywdzonym w jakiejkolwiek formie na okres 5 lat.

Sąd Okręgowy w K., po rozpoznaniu apelacji oskarżonego i jego obrońcy, w których podniesiono zarzuty obrazu prawa procesowego oraz błędów w ustaleniach faktycznych, wyrokiem z dnia 22 listopada 2016 r., zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Od powyższego orzeczenia kasację wniósł obrońca W. U. zarzucając rażąco i mającą istotny wpływ na treść wyroku obrazę art. 64 § 2 k.k., „poprzez jego niewłaściwe zastosowanie polegające na zaakceptowaniu poglądu Sądu I instancji, że wyrok Sądu Rejonowego w M. z dnia 26 sierpnia 2013 r., sygn. akt II K (...) i odbycie orzeczonej nim kary uzasadniały przyjęcie, że skazany W. U. popełnił przypisane mu przestępstwo rozboju z art. 280 § 1 k.k. w warunkach recydywy specjalnej wielokrotnej określonych w art. 64 § 2 k.k., podczas gdy wyrokiem Sądu Rejonowego w M. z dnia 26 sierpnia 2013 r., sygn. akt II K (...) W. U. nie został skazany w warunkach art. 64 § 1 k.k., a ponadto nie został skazany za czyn z art. 280 § 1 k.k.”.

W konkluzji kasacji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi II instancji.

W odpowiedzi na kasację prokurator Prokuratury Rejonowej w M. wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja obrońcy skazanego W. U. jest bezzasadna w stopniu oczywistym.

Treść podniesionego zarzutu i jego podstawa prawna pozwalają wnioskować, że został on skierowany do orzeczenia Sądu pierwszej instancji oraz sprowadza się do podważenia ustaleń faktycznych w zakresie uprzedniej karalności skazanego W. U. , i w konsekwencji nieprawidłowego – zdaniem skarżącego – uznania przez Sąd odwoławczy, że „kwalifikacja powrotu do przestępstwa z art. 64 § 2 k.k. zastosowana w wyroku Sądu Rejonowego w M. z dnia 26 sierpnia 2013 r., sygn. akt II K (...) daje podstawę do przyjęcia, iż do popełnienia przypisanego W. U. w niniejszej sprawie przestępstwa z art. 280 § 1 k.k. doszło w warunkach recydywy specjalnej wielokrotnej”. Zabieg tego rodzaju, jako zmierzający do powtórzenia na

etapie postępowania kasacyjnego zwykłej kontroli odwoławczej, nie może być procesowo skuteczny.

Wskazać należy, na co wielokrotnie zwracano uwagę w orzecznictwie Sądu Najwyższego, że zarzut obrazu prawa materialnego może być skutecznie podniesiony jedynie w sytuacji wadliwego zastosowania przepisu tego prawa w orzeczeniu, które oparte jest na trafnych i niekwestionowanych ustaleniach faktycznych. Nie można więc mówić o obrazie prawa materialnego w sytuacji, gdy wadliwość orzeczenia w tym zakresie jest wynikiem błędnych ustaleń faktycznych, przyjętych za jego podstawę lub naruszenia przepisów procesowych (zob. S. Zabłocki (w:) J. Bratoszewski, L. Gardocki, Z. Gostyński, S. Przyjemski, R.A. Stefański, S. Zabłocki - Kodeks postępowania karnego. Komentarz., Warszawa 2004, T. III, s. 111).

Z uzasadnienia Sądu Rejonowego w M. jednoznacznie wynika, że Sąd ten dokonując ustaleń faktycznych w zakresie uprzedniej (jedenastokrotnej) karalności skazanego W. U. oparł się na dokumentach w postaci informacji z Krajowego Rejestru Karnego (k. 47-49 akt II K (...)) oraz odpisów wyroków z danymi o odbyciu kary (k. 50-96 akt II K (...)), których wiarygodność nie budziła wątpliwości i nie była kwestionowana w toku postępowania i prawidłowo ustalił, że W. U. dniu 22 września 2015 r. w M., doprowadzając T. I. do stanu bezbronności poprzez rozpylenie na twarz pokrzywdzonego gazowej substancji łzawiącej, dokonał zaboru w celu przywłaszczenia należących do niego pieniędzy w kwocie 330 zł, przy czym opisanego czynu dopuścił się przed upływem 5 lat od odbycia kary co najmniej roku pozbawienia wolności, będąc uprzednio prawomocnie skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w M. z dnia 26 sierpnia 2013 r., sygn. akt II K (...) na karę łączną roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności obejmującą karę roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności za przestępstwo z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k., którą to karę odbył w okresie od 30 października 2013 r. do 30 grudnia 2014 r., czym wyczerpał znamiona występku z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. Ponadto, Sąd ten dokonał częściowej modyfikacji opisu czynu w zakresie, w jakim dotyczył on działania w warunkach powrotu do przestępstwa, bowiem spośród wyroków przytoczonych w opisie czynu zaproponowanym w akcie oskarżenia tylko wyrok Sądu Rejonowego w M. z dnia 26 sierpnia 2013 r., sygn. akt II K (...) i odbycie

orzeczonej nim kary uzasadniały przyjęcie kwalifikacji z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. Taką kwalifikację prawną przypisanego skazanemu czynu jako popełnionego w ramach recydywy specjalnej wielokrotnej uzasadniał również – wskazywany przez skarżącego w uzasadnieniu kasacji – wyrok Sądu Rejonowego w M. z dnia 25 listopada 2005 r., sygn. akt II K (...) za przestępstwo z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., za które W. U. został skazany na karę roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności, którą odbył w ramach wyroku łącznego Sądu Rejonowego w M. z dnia 15 listopada 2006 r., sygn. akt II K (...) w okresie od 18 lipca 2005 r. do 25 listopada 2005 r. oraz od 22 czerwca 2006 r. do 22 czerwca 2007 r. (k. 59-62 akt II K 720/15).

Niewątpliwie działanie skazanego w warunkach powrotu do przestępstwa określonych w art. 64 § 2 k.k. ustalono na podstawie danych wynikających z powyższych uprzednich skazań W. U., w tym jedno w warunkach **art. 64 § 1 k.k.** za przestępstwo kradzieży z włamaniem i odbycia przez niego kary roku i 5 miesięcy pozbawienia wolności w ramach wyroku łącznego Sądu Rejonowego w M. z dnia 15 listopada 2006 r., sygn. akt II K (...), a drugie w warunkach **art. 64 § 2 k.k.** za tożsame przestępstwo (kradzieży z włamaniem) i odbycia kary roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności, orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w M. z dnia 26 sierpnia 2013 r., sygn. akt II K (...). Mając na uwadze powyższe oraz fakt, iż dla przypisania recydywy wielokrotnej wystarcza jednokrotne skazanie sprawcy za przestępstwo w warunkach recydywy podstawowej, a tym samym wystarczy, że popełni on po raz trzeci przestępstwo, które wypełnia pozostałe warunki z art. 64 § 2 k.k. (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 2000 r., V KKN 178/00, LEX nr 44481, Prok.i Pr.-wkl. 2000/12/3), słusznie uznał Sąd Rejonowy w M., a za nim Sąd Okręgowy w K., że przestępstwo rozboju przypisane W. U. w przedmiotowej sprawie zostało popełnione w warunkach recydywy specjalnej wielokrotnej.

Odnosząc się do zarzutu „nieprawidłowej wykładni słowa <ponownie> użytego w art. 64 § 2 k.k.”, wystarczy tylko przypomnieć - w ślad za stanowiskiem Sądu Najwyższego wyrażonym w uchwale z dnia 25 kwietnia 1996 r. w sprawie I KZP 3/96 (OSNKW 5-6/1996/23) - że użyty w art. 60 § 2 k.k. z 1969 r. termin „ponownie” oznacza, iż dla przyjęcia powrotu sprawcy do przestępstwa

określonego w tym przepisie konieczne jest uprzednie skazanie z zastosowaniem art. 60 § 1 k.k. z 1969r., ale nie za jakiekolwiek przestępstwo umyślne, lecz albo za takie samo przestępstwo, jak aktualnie zarzucone (tożsamość jednostkowa), albo za przestępstwo należące do tej samej grupy przestępstw, które zostały wymienione w art. 60 § 2 k.k. (tożsamość rodzajowa, zachodząca np. w wypadku kradzieży z włamaniem i rozboju), a więc za umyślne przestępstwo przeciwko życiu i zdrowiu, przestępstwo zgwałcenia, kradzieży z włamaniem lub inne przestępstwo przeciwko mieniu popełnione z użyciem przemocy lub groźbą jej użycia. Stanowisko to zachowało oczywiście aktualność na gruncie obowiązującego przepisu art. 64 § 2 k.k., konstruującego co do zasady identyczne przesłanki multirecydywy do ujęcia zawartego w art. 60 § 2 k.k. z 1969 r. (w brzmieniu nadanym nowelizacją z dnia 12 lipca 1995 r. - Dz. U. Nr 95, poz. 475). Skoro przypisane W. U. umyślne przestępstwo rozboju z art. 280 § 1 k.k. jest tożsame rodzajowo z popełnionym uprzednio przestępstwem kradzieży z włamaniem, za które skazano go wyrokiem Sądu Rejonowego w M. z dnia 26 sierpnia 2013 r., sygn. akt II K (...) bowiem zarówno jedno, jak i drugie z tych przestępstw, mieści się w grupie przestępstw wymienionych taksatywnie w art. 64 § 2 k.k., wobec tego – przy spełnieniu wszelkich innych przesłanek – można było przypisać skazanemu działanie w warunkach recydywy specjalnej wielokrotnej.

Sąd Okręgowy w K. – wobec braku tożsamego zarzutu w apelacjach W. U. i jego obrońcy – samą tą ocenę Sądu Rejonowego w M., tak jak i poprzedzające ją ustalenia faktyczne, co do sprawstwa skazanego przypisanego mu czynu, jak i uprzedniej karalności skazanego w kontekście recydywy specjalnej wielokrotnej, w pełni zaakceptował. Zauważyć należy, że obrońca skazanego kwestionując ustalenia Sądu I instancji w zakresie uprzedniej karalności skazanego w powyższym kontekście, w istocie podnosi zarzut błędności tych ustaleń. Taką zaś praktykę, jako stanowiącą obejście ustawowych ograniczeń podstaw kasacji określonych w art. 523 k.p.k., należy ocenić jako niedopuszczalną.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy z mocy art. 535 § 3 k.p.k. orzekł, jak w postanowieniu.

Z uwagi na trudną sytuację materialną skazanego, Sąd Najwyższy uznał za stosowne, kierując się treścią art. 626 § 1 k.p.k., art. 624 § 1 k.p.k. i art. 518 k.p.k. zwolnić go od ponoszenia kosztów sądowych postępowania kasacyjnego.

Na rzecz obrońcy z urzędu, który sporządził i wniósł skargę kasacyjną zasądzono opłatę zgodną z przepisami rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. poz. 1714).